

GUIA D'AUTOCOMPOSTATGE DOMÈSTIC CONSULTES FREQUËNTS

He organitzat les consultes freqüents dins dels cinc passos a seguir per posar en marxa el compostatge. D'aquesta manera, el llistat de cada consulta es pot enllaçar a l'apartat corresponent de la Guia d'Autocompostatge domèstic.

QUÈ ES POT COMPOSTAR I EN QUIN ORDRE CAL OMLIR EL COMPOSTADOR.....	1
COM CUIDAR LA PILA MENTRE DURA EL PROCÉS DE COMPOSTATGE	4
QUÈ ESTÀ PASSANT DURANT EL PROCÉS DE COMPOSTATGE	5
OBTENIR EL COMPOST. QUÈ FER AMB EL COMPOST RESULTANT.....	8

QUÈ ES POT COMPOSTAR I EN QUIN ORDRE CAL OMLIR EL COMPOSTADOR

1. **Quina mida ha de tenir la capa drenant?** La capa de drenatge (de bastonets) ha de fer uns quatre dits, es tracta que sigui la base del compostador, però no cal que sigui gaire quantitat. La resta de capes les faràs aproximadament d'un pam.
2. **Quanta quantitat de matèria és necessària perquè s'iniciï el procés de compostatge?** Com a mínim s'hauria d'omplir la meitat del compostador per tal que hi hagi matèria suficient per a activar el procés de compostatge. Si ara mateix tens poques restes de matèria orgànica, no t'amoïnis, ves omplint al

ritme que vagis tenint-ne. Quan tinguis la meitat del compostador ple, hauràs de començar a cuidar l'equilibri entre humitat i oxigen (és a dir, voltejar i mirar si has de regar).

3. **Tinc entès que no es poden posar pells de cítric al compostador. És així?** Es poden posar pells de cítrics però amb moderació. Els microorganismes necessiten un pH que no sigui àcid per compostar, i si hi posem molts aliments àcids podem dificultar o alentir el seu treball. Així i tot, si és una part petita de la fracció orgànica, els hi pots posar sense problema.
4. **Tenim gespa tallada que ara està seca. Es pot considerar dins la fracció seca?** Si la gespa està seca, es pot fer servir com a material assecant entre les capes de restes de matèria orgànica. És important que aquesta gespa no hagi estat tractada amb insecticides.
5. **Les branques de bambú es poden posar?** Sí, però no les poseu senceres, és un material duríssim i que trigarà diversos cicles de compost a compostar-se. Si teniu una biotrituradora, les podeu posar triturades. Sinó, les podeu tallar a bocins petits.
6. **Tinc poca matèria seca. Podria posar-hi com a substitut els papers de la trituradora o bé cartró triturat?** És important tenir un 50% de matèria seca i un 50% d'humida per tal que el procés es doni de forma correcta i evitar un excés de nitrogen i d'humitat (que podria portar a un procés de putrefacció en lloc de compostatge). Per tal d'incorporar matèria seca, pots deixar assecar restes de poda, les quals un cop seques, les talles petites i les incorpores. Una altra opció que tens és posar-hi serradures (sempre que la fusta no hagi estat tractada), i paper o cartró evitant al màxim material que hagi estat tintat o blanquejat. En

aquest sentit, no és recomanable que tota la teva matèria seca sigui d'origen paper/cartró, procura trobar serradures, palla o fulles seques del teu entorn.

7. **Estic podant heures, es pot posa tot al compostador, tant les branques com les fulles? Ho he de fer a trossos petits?** Sempre que incorporem restes vegetals, és millor si es tallen les tiges una mica, sobretot perquè no s'enredin a l'hora de voltejar la pila. Això també ajuda al fet que es compostimés ràpidament. Una altra cosa que es pot fer és deixar assecar una mica l'heura abans d'incorporar-la, fet que evita humitat. A més, es pot trencar més fàcilment quan està seca.
8. **Es poden incorporar restes de poda d'aromàtiques al compost?** Es poden posar plantes aromàtiques al compost sempre que es vulgui. Són especialment recomanables les de fulles més toves, com la menta, la sàlvia o l'espígol. Tot i això, totes acabaran descomposant-se i enriquint el compost amb les seves propietats (per exemple, l'espígol, la menta i la melissa tenen propietats insectífugues que es mantenen en el compost, sobretot si s'aplica en forma de te de compost)
9. **Si faig hort ecològic, lo ideal seria que si hi fico closques d'ou siguin de gallines eco, o realment no tindria gaire incidència aquest tema en les closques?** La idea és que allò que compostem contingui el mínim de químics per tal que el compost resultant sigui de màxima qualitat. Com més eco sigui allò que compostes, més qualitat tindrà el teu compost, però sigues conscient també que compostant les restes habituals on no tots els productes són ecològics, en resulta un compost que podem utilitzar per a l'hort ecològic sense problema.
10. **Tinc cendra de llar de foc i estufa, la puc afegir? Si ho puc fer, amb quina quantitat?** La cendra es pot incorporar sempre que no sigui de fustes tractades.

La cendra va bé perquè és assecant i compta com a matèria seca. Ara bé, és molt alcalina, i pot descompensar el pH de la pila, fet que portaria a una inactivació dels microorganismes. És per això que no és recomanable afegir-hi més d'un 10-15% del volum total.

COM CUIDAR LA PILA MENTRE DURA EL PROCÉS DE COMPOSTATGE

11. Sembla que el procés de compostatge està parat. Pot ser que faci massa fred?

Els mesos de més fred el procés pot alentir-se i ens pot costar apreciar un canvi en la pila. Cal assegurar-se que el compostador està ple fins mínim dues terceres parts, ja que la falta de matèria també en pot ser una causa que el procés no arrenqui.

Les setmanes més fredes de l'any es pot tapar la pila de compost (abans de la tapa) amb una tela geotèxtil que transpiri i mantingui una mica més la temperatura de la pila. Si es tapa la pila amb un material no transpirable, cal ser molt curosos amb l'airejament i no deixar la pila tapada quan marxi el fred més rigorós.

12. **Com puc fer un compost ric en potassi?** Es poden donar al compost diverses qualitats minerals depenent de les plantes que hi posem. Hi ha diverses plantes bones aliades del compostatge, de les quals la més rica en potassi és la Consolda (*Symphytum officinalis*). La pots aplicar directament al compost incorporant-hi les fulles, o en pots fer un preparat per a regar el compost. Si en fas el preparat, has d'omplir un bidó o galleda fins a la meitat amb fulles de Consolda, i després posar-hi aigua a cobrir. Ho has de deixar destapat a l'aire lliure i remenar cada dia durant 10-15 dies fins que faci mala olor i veuràs com fermenta a la superfície.

Aleshores ho coles (no llencis les restes de fulles, les pots posar al compostador!) i amb el líquid resultant pots regar la pila de compost, o bé diluir la preparació al 50% i regar directament les plantes. La consolda també va molt bé per a fer cobertura vegetal directament a l'hort, s'anirà descomposant lentament i aportant potassi al sòl. A banda del potassi, és molt bona activadora de la flora microbiana de la terra.

QUÈ ESTÀ PASSANT DURANT EL PROCÉS DE COMPOSTATGE

13. **Tinc un excés d'humitat a la pila. Què puc fer?** Si aprecies un excés d'humitat a la pila de compost hi ha diverses accions per contrarestar-la: Afegir matèria seca (serradures, poda triturada o cendra, aquesta última amb moderació!), voltejar més sovint o deixar el compostador destapat si fa dies ventosos i/o assolellats.

14. **Vaig començar el compost fa aproximadament un mes i s'ha reduït a la meitat més o menys. Però no aconseguixo que pugi la temperatura. El vaig emplenar fins dalt. L'he començat a airejar aquesta setmana i no hi afegeixo més matèria. Faig bé?** Pel que ens comentes, si el volum s'ha reduït a la meitat i la mida de la matèria va disminuint, vol dir que el procés està en marxa! L'augment de temperatura no sempre és apreciable. Un cop es comença a remenar, es pot deixar d'incorporar matèria i deixar que aquesta pila faci tot el procés, així es poden veure millor totes les fases del procés de compostatge.

15. **Tinc el compostador des de fa més de 6 mesos treballant “a tope” i a 4 dies d’arribar a dalt, aquesta última setmana en airejar-lo he vist que la matèria està bastant descomposta... la meva pregunta és si hauria de tenir un altre compostador per iniciar el procés i deixar que aquest acabi de fer del tot el compost? Ja que si sempre hi vaig afegint nova matèria sembla que no acabarà mai... no? Què em recomaneu?** Es pot fer compostatge de dues maneres. Una amb pila contínua i l'altre amb dues piles. Si treballes amb pila contínua (sempre vas afegint matèria orgànica), has de tenir en compte que tindràs diferents fases del procés simultàniament, i que, per tant, hauràs de buscar la manera d'anar separant la part que ja està compostada. Això ho pots fer, per exemple, garbellant i tornant a posar dins el compostador tot allò que encara no s'ha compostat. Si fas dues piles, pots passar tot el que ara tens al compostador a una altra pila (aquesta segona no cal que sigui dins el compostador, pot ser oberta o a l'aire lliure) i ja no hi afegeixes més matèria, vas airejant i controles la humitat, i amb poques setmanes ho tindràs homogeni i ben aviat tot descompost. Al compostador, que t'ha quedat lliure, tornes a començar el procés de nou.
16. **He trobat un ratolinet al compostador. Vaig posar una malla metàl·lica tal com va dir, però deu haver trobat algun lloc per on entrar. La meva pregunta és si hi fa res de mal. Ja que a mi no em fa cap nosa, si es vol alimentar d'alguna resta no em sap pas greu, no crec que s'ho mengi tot!** El ratolí no hi farà pas cap mal, si a tu no et molesta, no has de patir. De vegades venen atrets per les olors, revisa que no tinguis massa restes de menjar cuinat o massa humitat, i per tant olors d'amoníac. Una cosa que has de tenir en compte, però, és que si no aireges la pila, pot ser que al ratolinet li agradi fer-hi el niu, ja que és un lloc fosc i calent. Ho pots resoldre voltejant sovint.
17. **Amb l'arribada del bon temps s'ha omplert el compostador de mosques petites, semblant a la de la fruita, no la domestica. Hi puc fer alguna cosa perquè no hi**

siguin? Per tal d'evitar la presència de petites mosques, una opció fàcil és cobrir la pila del compostador amb palla o poda d'alguna aromàtica (per exemple espígol), fer-ne una capa superficial. D'aquesta manera evitaràs que les mosquetes se sentin atretes per les restes de fruita o hortalisses.

18. **He tingut un problema amb el compostatge, se'm va mullar massa vegades per la pluja, i quan me'n vaig adonar en anar a voltejar-lo s'havia generat molt de suc, aquest el vaig recollir i ara el tinc guardat en botelles. L'olor que desprèn no és molt agradable, és més de podrit que no pas de fermentat. La pregunta és si el puc aprofitar com a fertilitzant a la terra o foliar? I si és així en quines quantitats?**

Els succhs que es generen del compostatge són els lixiviats. Es poden utilitzar per a regar (millor evita l'aplicació foliar, rega la base de la planta) sempre que es dilueixin com a mínim al 50% amb aigua. Com que el lixiviat conté molts components orgànics i microorganismes en dilució, és normal que faci una olor molt forta. De totes maneres, serà un bon fertilitzant per les teves plantes.

19. **M'han sortit al compost moltes aranyetes (o això semblen) minúscules que van corrent per dins. També hi ha alguns mosquits com els de la fruita, però vaig posar una bona capa de fulles seques a dalt així que no és perquè a dalt hi hagi restes de cuina. Què vol dir?** Pel que fa a la presència d'invertebrats, et recordo que si la quantitat no és elevada, es pot tractar d'un fet normal en el procés de compostatge. Ara bé, has de vigilar perquè una presència excessiva d'invertebrats es podria deure a un excés d'humitat. Si fos el cas, hauries d'airejar més la pila, o fins i tot deixar el compostador obert a estones o incorporar-hi més matèria seca.

20. **No aconseguixo que pugui la temperatura de la pila de compost. És normal?** La pujada de temperatura ens informa que el procés està en marxa, però no sempre és apreciable (especialment si la quantitat de matèria orgànica no és molt gran).

Recorda que el procés es dona amb més intensitat com més matèria orgànica hi ha. També pot passar que l'augment de temperatura sigui lleu, però el procés se segueix donant de forma més lenta. Una altra raó per la qual no pugi prou la temperatura pot ser que hi falti humitat (això podria estar relacionat amb l'excés de volteig o de matèria seca).

OBTENIR EL COMPOST. QUÈ FER AMB EL COMPOST RESULTANT

21. **Ja tinc el compostador ple i no sé si puc treure matèria del fons. Com sé si està preparat per treure?** Per tal de saber si el procés va avançant i el compost està a punt, podràs guiar-te pels següents elements: El volum de la pila s'ha reduït com a mínim a la meitat (recorda que el rendiment és del 30%), el compost està a temperatura ambient, no s'aprecien restes grosses, té un color fosc, fa olor de terra de bosc i manté un cert grau d'humitat (té certa tendència agrumollar-se, sense estar mullat)

22. **Com podem construir un garbell casolà?** Es pot fer servir una caixa de fruita, la típica de plàstic negre que tingui els forats de la base petits. Una altra opció és construir un garbell amb tela mosquitera o malla de galliner i un marc de fusta rectangular. Per últim, es pot fer servir un colador, no dels més fins que sinó no hi passa el compost.

23. **He cribat el compost per utilitzar-lo a l'hort i hi ha molts cuquets (porquets de Sant Antoni). Vull posar el compost a l'hort, però està ple de les cuques. Com ho he de fer? Si aquestes cuques van a l'hort, no es mengen els cultius?** Els cuquets de Sant Antoni s'alimenten de restes en descomposició i matèria orgànica del sòl, així que no han de suposar un problema per l'hort (a no ser que n'hi hagi

moltíssims). Com que els agrada la humitat per viure, si vols un cop tinguis el compost garbellat els pots deixar dins una caixa plana una mica escampat, per tal que s'assequi, durant un parell de dies. És molt probable que amb aquesta sequedat els cuquets marxin a buscar un altre racó més humit. Si els tries, també els pots tornar a posar a dins el compostador, que allà hi fan molt bona feina!